

DIGIOSAAJA- PASSI

Tällä passilla suoritat merkit

Etsijä ja Turvaaja 7.–9.

Nimi: _____

7.-9. ETSIJÄ	
✓	Tiedän tiedon/mediasisällön tuottamisen, esittämisen ja välittämisen vastuut ja seuraukset.
✓	Tunnistan mediasisältöjen vaikutuksia (arvot, stereotyyptit, ihanteet, kulttuuri).
✓	Osaan valita sopivan hakupalvelun ja -lausekkeet tiedon etsintään.
✓	Osaan rajata hakuehtoja/-asetuksia tarkoituksenmukaisesti.
✓	Osaan käyttää käänteistä kuvahakua.
✓	Osaan hakea tietoa monipuolisesti luotettavista lähteistä.
✓	Osaan arvioida tietolähteen luotettavuutta sekä perustella arvioni.
✓	Osaan käyttää tutkimukseen perustuvaa tietoa.
✓	Ymmärrän, mitä ovat tekijänoikeudet ja niihin liittyvä liiketoiminta.
✓	Tiedän tekijänoikeuslain rikkomisen seurauksia.
✓	Osaan käyttää lähdeviitteitä.
✓	Tiedän, mitä on plagiointi ja ymmärrän, miksi se ei ole sallittua.
✓	Osaan soveltaa Creative Commons -lissijärjestelmää ja merkitä lisenssin omaan työhöni.

7.-9. TURVAAJA	
✓	Osaan säilyttää salasanoja turvallisesti ja vaihtaa ne tarvittaessa.
✓	Osaan tyhjentää selaimen välimuistin ja historian sekä yksityistä selausta.
✓	Osaan kirjautua ulos käyttämästäni palveluista ja laitteista.
✓	Tiedän varmuuskopioinnin merkityksen.
✓	Tiedän, mitä ovat yhteiskunnan digitaaliset asiointipalvelut.
✓	Osaan toimia digitaalisissa ympäristöissä (esim. kuvien ja kommenttien julkaiseminen) sääntöjen sekä hyvän käytöksen että lakien mukaisesti.
✓	Osaan huolehtia omista tekijänoikeuksistani.

7.-9. TURVAAJA	
✓	Osaan toimia, jos internetissä leviää itseäni koskevaa luvaton materiaalia (esim. kuvia, videoita).
✓	Tiedän, että ikärajat perustuvat mediasisältöön tai palvelun käyttöehtoihin.
✓	Tunnistan tietoturvariskejä.
✓	Ymmärrän tieto- ja yksityisydensuojan käsitteet ja osaan toimia niiden mukaisesti.
✓	Ymmärrän, että toiminnastani digitaalisissa ympäristöissä kerätään tietoa, jota ulkopuoliset tahot voivat hyödyntää.
✓	Tunnistan verkossa olevia vaaroja ja olen tutustunut toimintatapoihin, joilla estää verkkorikollisuutta (esim. seksuaalinen häirintä, grooming, identiteettivarkaus, kunnianloukkaus, vihapuhe, rahankäyttö peleissä ja muualla internetissä).
✓	Tiedän, miten toimia turvallisuutta uhkaavissa tilanteissa.
✓	Olen tutustunut erilaisiin verkkovaikuttamisen keinoihin ja ymmärrän, kuinka niillä pyritään vaikuttamaan.
✓	Tiedän, mikä on esineiden internet (IoT).
✓	Tiedostan teknologian ja median käyttöön liittyviä eettisiä ja moraalisia kysymyksiä (esim. hiilijalanjälki, tekoäly).
✓	Tunnistan digitaalisten sisältöjen vaikutuksia hyvinvointiin ja käytän sisältöjä vahvistaen hyvinvointiani.
✓	Osaan huomioida ergonomian ja jaksamisen työskentelyssä.
✓	Osaan toimia asiallisesti, kunnioittaen ja toisia auttaen digitaalisissa ympäristöissä (esim. Wilma, sähköposti, some).
✓	Osaan antaa asianmukaista palautetta (ml. vertaispalautte, itsearviointi) toisten työskentelystä ja tuotoksista sekä vastaanottaa palautetta omastani.
✓	Tunnistan ei-rakentavia viestintäilmiöitä (esim. trolli, provo, fleimi) ja osaan toimia niitä kohdatessani.